

עלון קהילתי מעין חי

לעילוי נשמת נפתלי צבי - צביקה- מילר

★ חדשות הקהילה ★

אירועי פורים

יום רביעי 20/3 תענית אסתר
שחרית 06:05
מחצית השקל ומנחה 17:00

ליל פורים

ערבית 18:05
מגילה 18:15
הופעת קוסם לילדים

יום חמישי 21/3

שחרית 06:05
קריאת מגילה 06:30
קריאה לנשים (גפן 6) 10:30
מנחה 16:00
סעודת פורים בבית כנסת 16:15
(נא להירשם, לטובת היערכות)
תקיים קריאה נוספת במהלך הסעודה!
תוך כדי הסעודה יתקיים שוק פורים לילדים.

סיירת מגילה

במהלך יום פורים, תסתובב "סיירת מגילה"
ברחבי הכפר לטובת הנצרכים לכך.
נא ליצור קשר עם הר' עמיחי 0547600705 או
עם הרב גולדפרב 0545916460

★ פרשת ויקרא ★

מאת: הרב אורי שרקי (ravsherki.org)

להקריב קורבנות תמימים

לא לשחוט, לזרוק דם או להקטיר בעלי מומים, אפילו מום עובר או של גוי. הקורבן הוא האדם, תחליף לאדם. הכתוב אומר בפירוש (ויקרא א, ב): "אדם כי יקריב מכם קרבן לה'". משמעות הביטוי היא שרצונו הבסיסי של המקריב הוא שהאדם יקריב מתוך בני האדם. התורה אמנם מתעבת קורבן אדם בפועל, ועקידת יצחק תוכיח, אך בהחלט משבחת את הכוונה הפנימית של האדם לשוב אל מקור החיים ולזכות לקרבת א-לוהים. לפי זה הקורבן הוא שיחזור של מעשה העקידה. יש כוונה להקריב את עצמו, ובפועל מוקרבת בהמה, על מנת לייצג את החלק הבהמי של נפש האדם: "מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם" (שם). על פי זה מובן שמצבה הביולוגי של הבהמה מייצג את מצב הנפש של האדם המקריב. כשם שאין לבוא לפני ה' עם מום בנפש, כך אין להקריב בעל מום. השחיטה היא מסירות הנפש לה', וזו צריכה להיות ללא כוונה של העלמת המומים כי אם עבודה תמימה. הזריקה הינה פעולה רגשית, מעין זו שבתפילה, עליה נאמר "שפכי כמים לבך נוכח פני ה'" (איכה ב, יט). היא צריכה לבוא מתוך כוונה טהורה. ההקטרה מכוונת להפניית כל כוחות החיים לשם שמים. מובן מאליו שהיא צריכה להיות נטולת כל פניות זרות.

אך היה מקום לחשוב שמום עובר, כלומר תכונה רעה שלא הכתה שורש עמוק בנפש, לא תעכב את העבודה, משום שבסופו של דבר החלק הפנימי של האדם הוא הנפגש עם ה'. האזהרה שלא להקריב בעל מום עובר מורה לנו שכאשר תכונות לא מתוקנות מתלוות אל הקודש הן מקבלות העצמה באופן שאי אפשר להשתחרר מהן. על כן גם בעל מום עובר פסול למזבח.

אך עדיין היה מקום לסבור שמומים של קרבנות הגויים לא יעכבו. שהרי רק מחוסר אבר נאסר בקורבנות בני נוח במזבח שלהם. זאת משום שהמומים הפוסלים בישראל הם מפני המעלה היתירה של האומה הישראלית. כאן מבהירה ההלכה יסוד חשוב: כשהגויים מקריבים במקדש הישראלי, אף הם נוהגים כדיני ישראל. מעין זה כתב הרמב"ם (מלכים פ"י ה"י): "בן נוח שרצה לעשות מצוה משאר מצוות התורה (כלומר, מלבד שבע מצוות בני נוח) כדי לקבל שכר, אין מונעים אותו לעשותה כהלכתה. ואם הביא עולה מקבלים ממנו". משמעות הדבר היא שהתורה הינה ביסודה אוניברסלית, ומציעה את דרכי הקדושה לכל באי עולם החפצים בכך.

זמני השבת

כניסת השבת: 17:20
יציאת השבת: 18:23

שאלה: מה שיעור הניתנה ל'מתנות לאביונים' בפורים, ולמי אפשר לתת זאת?

תשובה: במגילת אסתר (ט,כב) נאמר: "לעשות אותם ימי משתה ושמחה, ומשלוך מנות איש לרעהו, ומתנות לאביונים". שתי המצוות הללו באו לקרב ולאחד, בין איש לרעהו ובין הנותן לאביון. גם עני המתפרנס מן הצדקה חייב במתנות לאביונים. אין לתת זאת מכספים שהאדם כבר הפריש לצדקה. נותנים ביום הפורים עצמו, ויש פוסקים הסבורים שיוצאים ידי חובה גם בליל-פורים. יש לתת לפחות לשני עניים ('אביונים', לשון רבים), לכל אחד מהם - לפחות 'פרוטה' (כעשר אגורות), בכסף או במאכל (ויש סבורים שצריך לתת סכום שאפשר לקנות בו שלוש 'כביצה', כתשעים גרם לחם לסעודה). במקום שאין בו עניים, אפשר להפריש מעות פורים ולהניחן בצד, וליתן לעניים בימים הבאים. אמרו חז"ל: "אין מדקדקין במעות פורים, אלא כל הפושט יד - נותנים לו", ומקיימים בזה את המצווה, מכיוון שהיא לא רק בגדר צדקה אלא גם בגדר שמחה. יש להשתדל שלא לתת לעני בפרסום, אלא לעשות זאת בחשאי ובדרך כבוד. וכתב הרמב"ם: "מוטב לאדם להרבות במתנות אביונים מלהרבות בסעודתו ובשילוח מנות לרעיו, שאין שם שמחה גדולה ומפוארה אלא לשמח לב עניים ויתומים ואלמנות וגרים, שהמשמח [את ליבם] ... דומה לשכינה, שנאמר (ישעיה נז): 'להחיות רוח שפלים ולהחיות לב נדכאים'."

משפחת האמון הייתה מן המשפחות הנכבדות בספרד. היו בה רבנים, רופאים, סוחרים, שתפסו עמדות חשובות בחצרות המלכים. כך היה עד שבאו הימים הקשים של יהדות ספרד, כאשר השלטון הנוצרי העמיד לפני היהודים ברירה - להתנצר או להסתלק מן הארץ. רבי יוסף האמון בחר בגירוש. הוא ורעייתו עזבו את ספרד, ועמם בנם משה, בן השנה. הם מצאו מקלט בעיר איסטנבול שבטורקיה. באיסטנבול הצליח רבי יוסף לרקום קשרי ידידות עם הסולטן סולימן, שכיבדו מאוד ואף מינהו ליועצו האישי. בנו רבי משה מילא אחריו את מקומו, וקשריו עם הסולטן התעצמו. בזכות תפקידו הרם עמד תכופות לימין אחיו היהודים, אשר סבלו מרדיפות הגויים. הוא הצליח להשיג החלטה ממלכתית, שכל עלילה על היהודים תובא לפני הסולטן עצמו, בהיותו בטוח שהסולטן יוציא לאור את צדקת היהודים. רבי משה דאג גם לקהילה היהודית. הוא הקים בה ישיבה מפורסמת, ותרם רבות להפצת החומש בתרגומו הערבי של רבי סעדיה גאון. ביטחון ושלווה היו שרויים בקרב היהודים, אשר ידעו כי אח להם בבית המלך, הלוא הוא רבי משה האמון. יום אחד אירע הדבר. רבי משה נקרא ובהילות לארמון הסולטן. הוא פגש את המלך סולימן בפנים נפחדות ומבוהלות. "שמע-נא את אשר אירע הלילה", החל הסולטן לספר. "חלמתי כי הנביא קורא בשמי, ובקול רם ומפחיד מזהירני כי עלי לדרוש מכל יהודי טורקיה לקבל את אמונת האסלאם, ולא - לגרשם מארצי בתוך שלושה ימים". נבהל רבי משה למשמע הדברים, ובמיוחד חשש מהרושם שפעלו על הסולטן. הוא ניסה לדבר על ליבו ולהרגיעו, והסביר לו כי חלומות שווא ידברו. כיצד יוכל להתאכזר לאזרחים חפים מפשע, העושים לטובת המדינה? אך הוא הרגיש כי פחדו של הסולטן לא התפוגג. למחרת בבוקר הובהל שוב רבי משה לארמון הסולטן. הפעם מצא את הסולטן רועד ומפחד שבעתיים. "איני יכול עוד", מלמל הסולטן. "גם הלילה חלמתי את החלום הנורא. הפעם הזהירני הנביא כי אם לא אקיים את דברו יהיה סופי מר". שוב ניסה רבי משה להרגיע את הסולטן. בקושי רב ניא את סולימן להמתין עוד לילה, אך הבהיר כי אם גם בלילה הזה יבוא אליו הנביא בחלום, ייאלץ לגרש את היהודים מיד מארצו. הוא אף המליץ לרבי משה ליטול מהר את משפחתו ולצאת למקום מבטחים. כמרדכי בשעתו הגיע רבי משה אל ראשי הקהילה ובפיו הבשורה הקשה על הגזירה העתידה להתרגש עליהם. כל יהודי העיר נקראו להתכנס בבית-הכנסת המרכזי, לתפילה ולזעקה, והוכרז צום לביטול הגזירה. תשוש ומודא הלך רבי משה בערבו של אותו יום בדרכו אל ארמון הסולטן. בכל ליבו קיווה כי התפילות נתקבלו במרום והנס יתרחש. פתיל מחשבותיו ניתק כאשר לפתע פגש זקן הדור-פנים העומד מולו ושואל לשלומו. הוא השיב בשפה רפה והתכונן להמשיך בדרכו, אך הזקן פנה אליו ושאלו: "מדוע נפלו פניך? שמא אירע לך דבר לא-טוב?". הבין רבי משה שהיהודי הזה אינו מאנשי המקום ואינו יודע על המצב הקשה שנקלעו אליו, וסיפר לו על הגזירה המאיימת עליהם. הזקן נראה שליו, ובקול רך עווד את רבי משה, ואמר: "אל דאגה, לא ינום ולא יישן שומר ישראל. עצתי לך: בדוק מה מתרחש מאחורי הדלת הסודית בחדר השינה של המלך..." במילים אלו פנה ממנו הזקן ונעלם, מניח את רבי משה פעור-פה. עברו כמה שניות ורבי משה קלט כי זקן זה נשלח אליו מן השמים. הוא החיש את צעדיו לארמון וביקש להיפגש עם הסולטן בארבע עיניים. "האם יש בחדר דלת סודית?", פנה אליו בשאלה. הסולטן קימט את מצחו וזכר. אכן, יש דלת כזו ברצפת החדר, שעליה סיפר לו אביו, כדי שבשעת סכנה יוכל להימלט בעדה. אביו הזהירו מאוד שלא לגלות זאת לאיש. "אם-כן", אמר לו היועץ היהודי, "אבקשך להעמיד שניים משומריך ליד הדלת הסודית בחדר השינה, ואף אני אבילה שם את הלילה. כך נוכל לגלות את מקור ה'נבואה' השמימית". הסכים הסולטן. עברו השעות ורבי משה והשומרים המתינו בחדר, לא הוציאו הגה ולא זזו ממקומם. לפתע נשמעה אוושה קלה מכיוון הדלת הסודית, ולאחריה בקע קול רם ומאיים: "סולימן! סולימן! למה תישן? זו הפעם האחרונה שאני מזהירך..." ה'נביא' לא הספיק להמשיך בדבריו, כי באותו רגע פתחו השומרים את הדלת המסתורית, תפסו את האיש המסתתר שם, וגררו אותו אל החדר. האור הועלה, והנה לפניו... המשנה למלך! הוא היה אדם רע ושונא ישראל מובהק, אשר חיפש תמיד הזדמנויות להעליל על היהודים. בדרך כלשהי נודע לו על הדלת הסודית, וכך חשב לבצע את זממו. זעמו של הסולטן לא ידע גבול, ופני המשנה למלך חפו. הסולטן ציווה מיד לתלות את המשנה למלך על העץ, וליועצו היהודי הבטיח כי מהיום והלאה לא יאונה ליהודים כל רע, והוא עצמו יערוב לשלומם. ליהודי איסטנבול הייתה אורה. הם קבעו את היום ליום משתה ושמחה על שם הנס, ונקרא לדורות "פורים איסטנבול"